वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. एकनाथ बाबू मोरे

मु.पो. कादिवली, ता. दापोली, जि. रत्नागिरी

- शेतीकडे व्यापारी दृष्टीकोन ठेवून शेती व्यवसाय सुरु व माळरानावरील जमिनी कराराने घेऊन शेती करण्यास सुरुवात.
- विहीर खोदून पाण्याचे साधन निर्माण केले व उताराच्या जमिनीवर मजगीचे काम तसेच समपातळीत बांधबंदिस्ती केल्यामुळे मृद व जलसंधारणाचे उत्कृष्टरित्या काम.
- भाजीपालावर्गीय पीके मोठया प्रमाणावर घेत असून बांधावर चवळी, तूर, झेंडू यांची लागवड व भाजीपाला उत्पादकांचा गट स्थापन करण्यामध्ये पुढाकार.
- उपवासासाठी वापरले जाणारे 'कणगर' या कंद पीकाची मोठया प्रमाणावर लागवड.
- तालुका पातळीवर भात पीक स्पर्धेमध्ये प्रथम क्रमांक.
- शेती व्यवसायाला पूरक जोडधंदा म्हणून कुक्कुटपालन.

५२

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. विजय यशवंत पाटील

मु.पो. खंबाळा, ता. भिवंडी, जि. ठाणे

- जमिनीचे सपाटीकरण करुन भातशेती बरोबरच भाजीपाल्याची लागवड.
- रो.ह.यो.अंतर्गत जवाहर विहीरीचा लाभ व जमिनीचे सपाटीकरण व बांधबंदिस्ती करुन जल व मृद संधारण
- सुधारित पध्दतीने भातपीकाची लागवड करुन तालुका पातळीवर भातपीक स्पर्धेत प्रथम क्रमांक
- हिरवळीचे खतासाठी बांधावर गिरीपुष्प तसेच माळरानावर साग, बांबू यांची लागवड
- गावामध्ये शेतकरी मंडळ व बचतगटाची स्थापना.
- झेंडू व शेवंती याच्या सुधारित वाणाची लागवड करुन फुलशेती
- शेतीला पूरक जोडधंदा म्हणून कुक्कुटपालन तसेच शासकीय योजनेतून शेततळे व त्यामध्ये मत्स्यपालनाचा व्यवसाय

५३

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. उल्हास बहिरु जाधव

मु.पो. शेणीत, ता. इगतपूरी, जि. नाशिक

- आंतरमशागतीच्या वेळी २/३ चर काढून जलसंधारण केले तसेच विहीर व नाल्यातील पाणी अडवून भातशेती.
- आधुनिक शेती तंत्रज्ञान अवगत करुन दरवर्षी खोल नांगरट, बांधावरील गवत काढून नष्ट करणे, कोरडा पालापाचोळा तसेच दशपर्णी व निंबोळी अर्काचा वापर.
- भातपीकाचे उत्पादन वाढविण्यासाठी चारसूत्री पध्दतीने लागवड करुन दिडपट उत्पादन.
- भात, ऊस याबरोबरच आले व हळद या पिकांची लागवड.
- रासायनिक खतांचा किफायतशीर वापर करण्यासाठी युरिया ब्रिकेट मशीन घेऊन परिसरातील शेतक-यांना खताच्या संतुलित वापराचे महत्व पटवून देण्याचे काम.
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणून मत्स्य व्यवसाय व दुग्धव्यवसाय.

५४

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. दत्तू रामभाऊ ढगे

मु. पो. बेलगाव ढगा, ता. जि. नाशिक

- पेरु, अंजीर, आंबा, सिताफळ, चिंच, केळी, द्राक्षे यासारखी फळपीके असून भात, गहू, हरभरा इत्यादी पीके व गुरांसाठी फुले जयवंत हे चारापीक.
- यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाची भाजीपाला उत्पादनाची पदविका तसेच महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ येथून प्लॅस्टिकल्चरच्या तंत्रज्ञानाबाबतचे प्रशिक्षण
- भाजीपाला रोपे संवर्धन करुन रोपवाटिकेची स्थापना.
- ताग व धैंचा या पिकाची नियमित लागवड करुन शेतात हिरवळीचे खत म्हणून वापर
- शेततळयामध्ये रोहू, कटला व मृगल इत्यादींचे मत्स्योत्पादन
- पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय व कुक्कुटपालन तसेच ‘कृषि वसंत‘ या पुरस्काराने गौरवित

५५

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. संतोष महादेव राऊत

मु. पो. निमगाव केतकी, ता. इंदापूर, जि. पुणे

५६

- कृषि पदवीधर असल्याने मागील १५ वर्षापासून शेतीमध्ये सतत नवनवीन प्रयोग व परिसरातील शेतक-यांसाठी प्रगतशील शेतीचा आदर्श.
- बागायती शेती असूनही ठिबक सिंचनाचा वापर करुन पाण्याच्या बचतीचा मूलमंत्र जपला.
- शेततलाव बांधून पावसाळयामध्ये वाया जाणा-या पाण्याची तलावामध्ये साठवणूक.
- भाडेतत्वावर (कॉन्ट्रॅक्ट फार्मिंग) सुमारे १९ हे. क्षेत्रावर डाळींब फळपीकाची लागवड
- आंतरराष्ट्रीय शेतीमधील नवीन प्रवाह, शेतीपध्दत इत्यादीसाठी आयसीएआर नवी दिल्ली यांच्या माध्यमातून मलेशिया देशाचा दौरा करुन तंत्रज्ञान आत्मसात.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. दौलत नारायण भाकरे

मु.पो. माळवाडी, ता. शिरुर, जि. पुणे

५७

- विविध ठिकाणी आयोजित करण्यात येणारे कृषि प्रदर्शन, कृषि मेळावे यामध्ये सहभागी होऊन नवनवीन तंत्रज्ञान आत्मसात.
- जमिनीचे सपाटीकरण करुन अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होण्यासाठी चर काढले व शेतामध्ये समपातळी बांध घालून कंटुर पध्दतीने पेरणी.
- उताराला आडवे सारे पाडून मूलस्थानी जलसंधारण व जमिनीचा पोत टिकविण्यासाठी शेणखत, हिरवळीचे खत तसेच कंपोस्ट खताचा वापर
- शेतामध्ये आंबा, चिकू, डाळींब, पेरु इत्यादी फळपीके असून शेतीच्या बांधावर नारळ व साग या पीकाची लागवड
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय व कुक्कुटपालन व म्हशींसाठी आधुनिक गोठयाची उभारणी.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. प्रमोद कल्लाप्पा चौगुले

मु.पो. गडमुडशिंगी, ता. करवीर, जि. कोल्हापूर

- जमिनीचे सपाटीकरण व बांधबंदिस्ती करुन शेतामध्ये जलसंधारण
- जमिनीच्या मगदुराप्रमाणे ऊस, सोयाबीन, भूईमुग, केळी यासारख्या पिकांची लागवड व जमिनीचा पोत सुधारण्यासाठी कंपोस्ट खत, गांडूळ खत यांचा वापर.
- ऊस व केळी पिकांमध्ये भाजीपाल्यासारखी बोनस पीके घेण्याबाबत प्रसार.
- जमीन नापिक होऊ नये म्हणून गांडूळ खताची निर्मिती करुन त्याचा वापर तसेच फवारणीसाठी व्हर्मिवॉशचा वापर
- शेती आधुनिक व नैसर्गिक होण्यासाठी नवनवीन तंत्रज्ञानाचा अवलंब व शेतीस जोडधंदा म्हणून दुग्धव्यवसाय .
- तालुका स्तरावरील पीक स्पर्धेमध्ये सोयाबीन उत्पादनात प्रथम क्रमांक

५८

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. नागेश कृष्णा बामणे

मु.पो. सरोळी, ता. गडहिंग्लज, जि. कोल्हापूर

५९

- कृषि विभागाच्या वतीने आयोजित केलेल्या अभ्यास सहलीमध्ये वेळोवेळी सहभागी होऊन नवनवीन तंत्रज्ञानाची माहिती आत्मसात करण्याकडे कल.
- शेतीच्या बांधावर स्टाईलो गवत, सुबाभूळ, निलगिरी, आंबा व २ एकर क्षेत्रावर रोजगार हमी योजनेमधून काजू फळबाग लागवड
- ऊसाचे पाचट न जाळता ते एकाआड एका सरीमध्ये ठेवल्यामुळे त्याचा आच्छादनासारखा उपयोग
- प्लॅस्टिक मल्चिंग सारख्या सुधारित तंत्रज्ञानाचा वापर करुन उन्हाळी भूईमुग पीक
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणून कुक्कुटपालन, दुग्धव्यवसाय व मधुमक्षिकापालन
- राज्यस्तरावरील भात पीक स्पर्धामध्ये द्वितीय क्रमांक

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. भिकनराव भिमराव वराडे

मु. पो. नळणी बु., ता. भोकरदन, जि.जालना

- कापसाच्या सरळ वाणाची ५ एकर क्षेत्रावर ४ x १ फूट अंतराप्रमाणे लागवड करुन एकरी ९ क्विंटल उत्पन्न
- पुर्णा नदीपासून ७००० फूट पाईपलाईन करुन शेतात पाणी आणले.
- ५ एकर क्षेत्रावर मोसंबीची लागवड करुन त्यामध्ये सोयाबीन, हरभरा, गहू, मूग अशी आंतरपीके
- सन २०१२ व २०१३ मध्ये डाळींब बागेचे व्यवस्थापन केल्यामुळे दुष्काळी परिस्थितीत देखील अत्यंत चांगले उत्पादन
- राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत एक कोटी लिटर क्षमतेचे शेततळे खोदून अस्तरीकरण
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणुन दुग्धव्यवसाय, मधुमक्षिकापालन, गांडूळखत निर्मिती
- ग्रामपातळीवर पीकस्पर्धेमध्ये भाग घेऊन कपाशीचे एकरी २५ क्विंटल उत्पादन

६०

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. नामदेव कृष्णाजी जगदाळे

मु. महाजनवाडी, पो. बोरखेड, ता. जि. बीड

६१

- कृषि विभागामार्फत आयोजित करण्यात येणाया सहली, शेतक-यांचे मेळावे व प्रशिक्षण कार्यक्रमांना उपस्थित राहून व कृषि विद्यापीठांच्या प्रक्षेत्रांना भेटी देऊन आधुनिक तंत्रज्ञान आत्मसात
- ऊस, डाळींब, चिकू, नारळ, सोयाबीन यासारखी सुधारित तंत्रज्ञानावर आधारीत पीके
- शेतावर गांडूळखत निर्मिती करुन त्याचा वापर केल्यामुळे जमीनीची सुपिकता टिकविण्यास मदत
- उपलब्ध बाजारपेठ, ग्राहकांची मागणी व पुरवठा या तंत्राचा अभ्यास करुन, ठिबक सिंचन वापरुन खरबूज पीक.
- आकाशवाणी केंद्रावरुन पशुसंवर्धन व्यवस्थापनाबाबत मुलाखत देऊन इतरांना मोलाचे मार्गदर्शन.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. नारायण भिमराव चौधरी

मु. पो. दुधड, ता. जि. औरंगाबाद

६२

- संपूर्ण जमिनीमध्ये सिंचन तलावातील गाळ टाकल्यामुळे जमिनीची सुपिकता वाढण्यास मदत
- डाळींब पिकाची लागवड १२ x १२ फूट तसेच १५ x ९ फूट अंतरावर केल्यामुळे पुर्वीच्या उत्पन्नात ४ ते ५ पटीने वाढ
- शासकीय योजनेमधून ६५ लाख लिटर क्षमतेचे शेततळे करुन शेताच्या बाजूने वाहणा-या नाल्याच्या पाण्यातून शेततळे भरुन घेतले
- शिरपूर पॅटर्नचा अवलंब करुन नाल्याचे रुंदीकरण व खोलीकरण केल्यामुळे नाल्यात भरपूर पाणी
- फळबागेसाठी प्लॅस्टिक आच्छादनाचा वापर केल्याने ३५ ते ४० टक्के पाण्याची बचत .
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. भिमराव विठ्ठलराव कदम

मु. रावणगाव, पो. लगळूद, ता. भोकर, जि. नांदेड

६३

- शेतीमधील सततच्या नाविन्यपूर्ण प्रयोगामुळे परिसरातील शेतक-यांकरीता चालतेबोलते शेतकरी माहिती केंद्र
- पारंपारिक पध्दतीने शेती न करता सुधारित तंत्रज्ञानाचा अवलंब करुन फळबाग लागवड
- माती परिक्षणाच्या शिफारशींनुसार रासायनिक खते व सूक्ष्म मूलद्रव्यांचा वापर
- राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत सामूहिक शेततळे घेतले असून प्लॅस्टिक आच्छादनाचा वापर
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री.शेषराव सोपानराव निरस

मु.पो.पडेगाव, ता. गंगाखेड, जि. परभणी

६४

- पंचक्रोशीमध्ये रामप्रभू या नावाने परिचित, सर्वप्रथम शेतामध्ये दोन विहिरी खोदून पीक उत्पादन वाढीचे तंत्रज्ञान अवगत करुन स्वत:च्या शेतावर प्रत्यक्ष राबविण्यास सुरुवात.
- पाणी अडवा पाणी जिरवा या कार्यक्रमांतर्गत शेतीची बांधबंदिस्ती
- पाणलोट व्यवस्थापन कार्यक्रमात हिरीरीने भाग घेऊन गावाच्या शिवारात दोन सिमेंट बंधारे करुन घेतले
- संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या वाणांची निवड करुन इतर शेतक-यांना प्रात्यक्षिके दाखवून माहिती
- शेतीस जोडधंदा म्हणून रेशिम उद्योग तसेच दुग्धव्यवसाय

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री.उत्तमराव शंकरराव भोसले

मु. पो. शेंबोली, ता. मुदखेड, जि. नांदेड

६५

- माती परिक्षणाच्या शिफारशींनुसार रासायनिक खते व सूक्ष्म मुलद्रव्यांचा वापर
- शेतावर गांडूळखत निर्मिती करुन त्याचा वापर केल्याने जमिनीची सुपिकता टिकविण्यास मदत
- कलिंगड पिकाच्या लागवडीसाठी मल्चिंग पेपरचा वापर केल्याने तणांचा बंदोबस्त होऊन मशागत खर्च कमी
- केळी तसेच पपई या पिकांची आधुनिक पध्दतीने लागवड तसेच फळांच्या विक्रीसाठी नांदेड, औरंगाबाद, नागपूर, चंदीगड या ठिकाणच्या बाजारपेठेमध्ये स्वतः मार्केटिंग करीत असल्यामुळे उत्पन्नामध्ये वाढ
- शेतीला पूरक धंदा म्हणून दुग्धव्यवसाय

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. ज्ञानेश्वर जगदेवराव गायकवाड

मु. गिरडा, पो. पाडळी, ता.जि. बुलढाणा

- जमिनीचे सपाटीकरण व बांधबंदिस्ती करुन मृद व जलसंधारणाचे काम.
- डाळींबाच्या १२५० कलमांची लागवड व उन्हाळयामध्ये कमी पाण्यात नियोजन करुन पीक बहार कायम, डाळींबाच्या बागेला विदर्भ व मराठवाडयातील अनेक शेतक-यांच्या भेटी
- राष्ट्रीय फलोत्पादन विभागाकडून सामूहिक शेततळयाचा लाभ घेतल्यामुळे पाण्याची सुविधा होण्यास मदत
- एकात्मिक अन्नद्रव्य व्यवस्थापनेतून रासायनिक खतासोबतच शेणकाला, गोमूत्र, कडधान्याची स्लरी व जिवाणू खते यांचा वापर
- जिल्हा डाळींब संघाच्या वतीने डाळींब पीक प्रात्यक्षिक कार्यक्रम व चर्चासत्राचे आयोजन
- कृषिदिनी कै.वसंतराव नाईक प्रगतीशील शेतकरी प्रथम पुरस्कार देऊन जिल्हा परिषद बुलढाणातर्फे गौरवीत

६६

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

गजानन शेतकरी स्वयंसहाय्यता गट

मु.पो. कोंडाळा झामरे, ता.जि. वाशिम

अध्यक्ष- श्री.नितीन मदनराव इंगोले

- गटातील सर्व १७ शेतकरी तरुण वर्गातील
- गावामध्ये एकूण २१ गट स्थापन करुन बी.बी.एफ.प्लॅन्टरने पेरणी केल्याने जलसंधारण होऊन चांगले उत्पन्न
- गावाची निवड विदर्भ सघन सिंचन विकास कार्यक्रमामध्ये करण्यात आलेली असल्यामुळे बांधबंदिस्ती, नाला सरळीकरण व रुंदीकरण, शेततळे, विहिर पुनर्भरण, पंपसंच तसेच तुषार व ठिबक सिंचन अशा विविध घटकांचा शेतक-यांना लाभ.
- सदर कार्यक्रमामुळे गावाच्या ओलीताखालील क्षेत्रात ३० टक्के वरुन ७४ टक्केपर्यंत वाढ व जवळपास संपुर्ण गावाची शेती ओलीताखाली.

६७

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. प्रदीप केशवराव तेलखडे

मु. बहाद्दरपूर, पो. फुलआमला, ता. भातकुली, जि.अमरावती

➢ कोरडवाहू शेती तंत्रज्ञानामध्ये उताराला आडवी पेरणी करणे, कंटूर बंडिंग, तण व्यवस्थापन, सुक्ष्म अन्नद्रव्यांची व सेंद्रिय घटकांची फवारणी यासारख्या तंत्रज्ञानाचा प्रसार

➢ शेतामध्ये बोरु व धैंचा या पीकांचा हिरवळीचे खत म्हणून उपयोग तसेच किड व रोग नियंत्रणासाठी एकात्मिक पीक संरक्षणाचा अवलंब.

➢ भातकुली तालुक्यातील शेतकरी गटांना एकत्रित करुन संत गाडगेबाबा फार्मर प्रोडयुसर कंपनी लिमिटेडची स्थापना.

➢ शेतातील सर्व पाणी एका ठिकाणी विहिरीच्या बाजूला शेततळयात साठवून पुनर्भरण

➢ पूरक व्यवसाय म्हणून मळणी यंत्राद्वारे उत्पन्न

६८

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

श्री. चोपराम गोविंदा कापगते

मु. सिंदीपार, पो. बोपाबोडी, ता. सडकअर्जुनी, जि. गोंदिया

- मातीं व पाणी वाहून जावू नये म्हणून भात खाचरे तयार करुन बांधबंदिस्ती
- श्री पध्दतीने भात पीकाची लागवड करीत असून खताचा किफायतशीर वापर होण्यासाठी युरिया ब्रिकेटचा वापर
- भात पिकाची उत्पादकता जिल्हयाच्या सरासरीपेक्षा १५० टक्के जास्त
- खरीप हंगामात ऊस, केळी, तूर तर रब्बी हंगामात गहू, हरभरा आणि उन्हाळी हंगामात टरबूज व भाजीपाल्यांचे उत्पादन
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय, शेळीपालन व मत्स्यशेती

६९

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

सर्वसाधारण गट

सौ. जिजाबाई वासुदेव बोरकर

मु.पो. जाटलापूर, ता. सिंदेवाही, जि. चंद्रपूर

- शेताचे बांधावर साग व आंबा पिकाची लागवड
- माती परिक्षणाच्या शिफारशीनुसार रासायनिक खते व सूक्ष्म मुलद्रव्यांचा वापर.
- शेताला लागून असलेला नाला अडवून शेतीला पंपाद्वारे पाणी उपलब्ध व त्या पाण्याचा सुनियोजित वापर होण्याच्या दृष्टीने तुषार सिंचन पध्दतीचा अवलंब
- शेतात फळबागेसाठी आंबा पिकाची लागवड व त्याबरोबरच हळद, तूर व भाजीपाला इत्यादी नगदी पिकांचे उत्पन्न
- शांती महिला बचत गटाची स्थापना व पूरक व्यवसाय म्हणुन कुक्कुटपालन व गोपालन

७०

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. तात्या श्रावण हंबीर

मु. पो. बेंडशिळ (चिकणीची वाडी), ता. अंबरनाथ, जि. ठाणे

७१

- एकूण ४.२३ हेक्टर जमीन असून ३ हेक्टर बागायत व १.२३ हेक्टर जिरायत क्षेत्र, संपूर्ण ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत शेतामध्ये सिंचन विहीरीचे काम व ओ.टी.एस.पी.योजनेतून सिंचन सुविधा
- शेतीच्या कामासाठी पॉवर टिलर व शेती औजारांची खरेदी.
- सेंद्रिय शेतीचे महत्व ओळखून गांडूळ खत व कंपोस्ट खत उत्पादनास सुरूवात.
- अन्नधान्य पिकाबरोबरच आंबा, काजू, आवळा, सिताफळ, जांभूळ या फळपिकांची तसेच सागाची लागवड.
- शेती व्यवसायाबरोबरच जोडधंदा म्हणून रोपवाटीका, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यपालन

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. विजय रामदास पवार

मु. कालदर, पो. बोदगाव, ता. साक्री, जि.धुळे

७२

- ११ एकर डाळींब बागेची शास्त्रोक्त पध्दतीने लागवड.
- आंबा, चिकू, नारळ, जांभूळ, सिताफळ, आवळा, रामफळ या फळझाडांची तसेच कांदा व भाजीपाल्याची लागवड.
- ट्रॅक्टरचलीत सुधारित औजारांचा वापर करुन आधुनिक पध्दतीने शेती.
- शेतावर मृद व जलसंधारणाची कामे केल्याने भूजल पातळीत वाढ.
- सेंद्रिय खत व गांडुळ खताचा वापर.
- मिरची पूड व हळद पावडर तयार करणेचा पूरक व्यवसाय तसेच दुग्धव्यवसाय, पशुपालन इ. जोडव्यवसाय.

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. दिलीप जेजीराम सुर्यवंशी

मु.वाठोडा (केरोबा नगर), पो. केळझर, ता.बागलाण, जि. नाशिक

- गांडूळखत निर्मिती करुन त्याचा वापर केल्याने जमिनीची सुपिकता टिकविण्यास मदत.
- सिंचन सुविधेकरीता आदिवासी उपयोजनेंतर्गत विहिरीचा लाभ.
- परिसरातील अनेक आदिवासी शेतक-यांना कमी खर्चात जास्त भाजीपाला उत्पादन घेण्याबाबत मार्गदर्शन.
- आले लागवड सरी वरंबा पध्दतीने करुन चांगले आर्थिक उत्पादन.
- ग्रामस्थांच्या मदतीने पाडयावर जंगलाचे संवर्धन व पोलिओमुक्त गाव, कुपोषणमुक्त गाव तसेच पर्यावरण संतुलीत समृध्दग्राम योजनेंतर्गत विशेष योगदान
- शेतीला पूरक व्यवसाय म्हणून इमूपालन व दुग्धव्यवसाय.

७३

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. नाना इसमल पावरा

मु. चोंदवाडे, पो. मांडवी बु., ता. अक्राणी, जि. नंदूरबार

- शेतावर काजू प्रक्रिया युनिटची उभारणी, या युनिटला हॉलंड येथील अभ्यासकांची भेट.
- मृद व जलसंधारणासाठी उतारास आडवे चर घेऊन आंबा या फळपिकाची लागवड.
- चारा पिकांसाठी मका पिकाची लागवड.
- पिकांवरील कीड व रोगाबाबत चांगले ज्ञान असून याबाबत इतर शेतक-यांना मार्गदर्शन.
- शेतावर आंबा व काजू या फळपिक रोपवाटीकेची निर्मिती.
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणून कुक्कुटपालन व दुग्धव्यवसाय.

७४

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. लक्ष्मीकांत सुदाम रेंगडे

मु. खामगाव, ता. जुन्नर, जि. पुणे

- तज्ज्ञांच्या सल्यानुसार सुधारीत अथवा संकरीत बियाण्याची पेरणी करुन जास्तीत जास्त उत्पादन.
- खरबुजासारखे कमी कालावधीचे पीक घेऊन त्यास प्लॅस्टीक मल्चींग करुन भरघोस उत्पादन.
- डाळींब, आंबा, जांभूळ, केळी व पपई या फळपिकांची लागवड.
- हिरवळीचे खतासाठी तागाची पेरणी.
- शेतीस पूरक व्यवसाय म्हणून दुग्धव्यवसाय.
- लेझीम पथक तयार केले असून गणपती उत्सव, महाशिवरात्र इ. सार्वजनिक उत्सवामध्ये पथकाचा उपयोग.

७५

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. गजानन अरुण कळंबे

मु.पो. बान्सी, ता. पुसद, जि. यवतमाळ

- ठिबक सिंचन व प्लॅस्टीक आच्छादनाचा वापर करुन टरबुज, मिरची, केळी, वांगी व टोमॅटो यांचे मागील तीन वर्षापासून विक्रमी उत्पादन
- अकोला आणि राहूरी येथील कृषि विद्यापीठांना भेटी देऊन नवीन तंत्रज्ञान अवगत.
- दरवर्षी सुधारित व संकरीत वाणांचे बियाणे वापरुन अधिक उत्पादन.
- शेतीतील नवनवीन तंत्रज्ञान अवगत करण्यासाठी कृषि प्रदर्शनास भेटी .
- सामाजिक कार्याची आवड असून ग्रामस्वच्छता अभियान, कुटुंबनियोजन कार्यक्रम, अंधश्रध्दा निर्मुलन, दारुबंदी, कु-हाडबंदी इ.कार्यक्रम राबविणेकरीता ग्रामपंचायतीस नेहमी सहकार्य .

७६

वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी २०१३

आदिवासी गट

श्री. कुंजीलाल नरसू कुंभरे

मु. उसरीपार, पो. देवलापार, ता. रामटेक, जि. नागपूर

- शेतीमध्ये नवनवीन प्रयोग,'श्री' पध्दतीने भात लागवड
- सेंद्रिय पध्दतीने सुगंधी व औषधी पिकांची लागवड करून शेतक-यांना मार्गदर्शन.
- सुगंधी औषधी वनस्पतींचे तेल काढण्याचे संयंत्र बसविले असून त्यावर काढलेल्या तेलास व्यापा-यांची चांगली मागणी.
- मधुमक्षिका पालन आणि कुक्कुटपालन केले असून याबाबतही शेतक-यांना मार्गदर्शन.
- संत्रा तथा धान्य महोत्सवात सक्रिय सहभाग घेऊन स्टॉलच्या माध्यमातून विक्री.
- पीक स्पर्धेत सहभाग घेऊन पंचायत समिती स्तरावरील द्वितीय क्रमांक.